I чужому научайтесь, Свого не цурайтеся... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 105. JERSEY CITY and NEW YORK, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, FRIDAY, JUNE 9, 1967 No. 105. VOL. LXXIV.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКА В ЄГИПТІ ДІЙШЛИ ДО СУЕЗУ, В ЙОРДАНІЇ ЗДОБУЛИ СТАРЕ МІСТО ЄРУСАЛИМ І ТЕРИТОРІЮ НА ЗАХІД ВІД РІКИ ЙОРДАН, ПРАКТИЧНО РОЗГРОМИВШИ АРАБСЬКІ ВІЙСЬКА; ІЗРАЇЛЬ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ПЕРЕМИР'Я, ЄГИПЕТ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 8-го червня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ БІЛЬШІСТЮ 357-ох до 38-ох голосів схвалила 4.7 більйона на Департамент Рільництва. Під час дискусії над цим пунктом бюджету підкреслювали конгресмени, що ЗДА мусять цього року продукувати більше харчів, бо ведеться війна у В'єтнамі і треба допомогти азійським країнам, де голодує населення. Внаслідок цього Палата скреслила з бюджету Департаменту Рільництва 52 мільйони дол., які були призначені як нагороди для тих фармерів, які не засівають своєї землі харчовими культурами. Скреслена сума відноситься до тих акрів землі, які в майбутньому мали б бути незасіяні.

СЕНАТСЬКА ФІНАНСОВА КОМІСІЯ ВЕДЕ переслухання в справі фондів на виборчу кампанію кандидатів на президента. В цій Комісії зізнавав нюйоркський сенатор демократ Роберт Ф. Кеннеді, який є за те, щоб виборці могли фінансувати виборчу кампанію кандидатів на президента, дозволяючи додавати до федерального податку малі пожертви на цю ціль. Уряд вніс новий проєкт в цій справі, згідно з яким держава скарбниця мала б право давати на виборчу кампанію кандидатів на президента відповідні суми. Численні сенатори мають різні проєкти в цій справі, і тому не можна знати, який проєкт в цій справі схвалить Конгрес.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАЙМЕНУВАВ астронавта 39-річного капітана фльоти Джеймса А. Ловелла на свого окремого дорадника в справах фізичної справности. Астронавт Ловелл перебуває в космосі найдовше зі всіх американських астронавтів. Він і надалі буде активним астронавтом, але одну четвертину свого робітного часу він присвячуватиме справі фізичної справности. Рада Фізичної Справности буде належати до Департаменту Здоров'я, Виховання і Добродійности. Капітан Ловелл займає становище бейсболової зірки Стена Мусяла, який тепер є менаджером „Кардиналів" із Ст. Луїсу.

КОЛЮМБІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ в НЮ ЙОРКУ відзначив титулом почесного доктора наук професора Гарвардського університету д-ра Юрія Б. Кістяковського. Це відзначення дістав цей вчений українського роду „за свою працю на полі фізичної хемії і за його вклад в національну американську політику в тому напрямку, щоб всі люди могли жити в цьому модерному світі з надією й вірою в краще майбутнє, без страху і без недовір'я". Церемонія надавання почести докторатів відбулася під час закінчення шкільного року, яке було 6-го червня. Крім д-ра Кістяковського почесні докторати дістали ще 11 осіб, між ними і губернатор Ню Йорку — Нелсон А. Рокефеллер.

У СВІТІ

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ЗМІНИВ СВОЄ СТАНОВИЩЕ в справі острова Окінава, який — з уваги на тамошню велику американську морсько-летунську базу — все ще є під зверхньою американською адміністрацією з автономним місцевим правлінням: коли раніше японці вважали, що Окінава повинна якнайшвидше вернутися цілком під повний японський суверенітет, то тепер вони вимагають ступневої передачі адміністрації. Японський уряд признає, що справа залежить головно від розвитку війни у В'єтнамі та в Китаї і що база ЗДА на Окінаві є в інтересі — Японії.

НА ЖЕНЕВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ РОЗЗБРОЄННЯ ЗДА І СССР ОДНОГОЛОСНО виступили проти пропозиції Індії, щоб на тій конференції обміркувати потребу припинення взагалі всіх ядрових експериментів, отже також підземних, що їх дозволяє атомовий договір з 25 липня 1962 року. Представник ЗДА Вільям Фостер і представник СССР Алексей Рощін заявили, що Женевська конференція повинна обмежитись тепер до справи договору проти поширення атомової зброї. В цій справі тек нема ще згоди.

ФРАНЦІЯ І ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА РІШИЛИ спільно вислати у вселеній комунікаційного сателіта „Симфонію" в 1970 році. Ці дві держави по-половині фінансуватимуть той проєкт, що коштуватиме 40 мільйонів дол. Французи хочуть передавати з того сателіта вістки французькою мовою до своїх колишніх азійських і африканських колоній, в яких французька мова все ще є мовою інтелегенції і покладу й державних установ.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ВІДЗНАЧАВ своє 66-річчя у президентському палаці в Джакарті у численному гурті приятелів і все ще звеличників, дармащо фактично його відсунули від влади й позбавили всіх президентських прав і прерогатив, перенісши їх на „діючого президента" генерала Сугарта. Генерал Сугарто заборонив був всякі святкування дня народин Сукарна, якому залишили палац в Богорі, за 30 миль від столиці Джакарти.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ЗВЕРНУВСЯ листовно до болівійського президента Рене Баорієнтоса Ортуно в справі арештованого 20 квітня ц. р. в південній Болівії молодого французького професора-філософа Режі Дебрея, звеличника Фіделя Кастра. Болівійська поліція арештувала його, як зв'язкового між комуністичною централею на Кубі та болівійськими партизанами-терористами. У своїй книжці „Революція в межах революції" Режі Дебрей критикував Москву й Пейпінг та поручав комуністичну підривну роботу, як її веде Фідель Кастро в південній Америці. Дебрея судитимуть перед військовим трибуналом.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКОНОСЦІ „АМЕРІКА" І „САРАТОҐА" ТА 6 НИЩИЛЬНИКІВ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ ДІСТАЛИ наказ бути у бойовій готовості, проте їхнім завданням буде, вірогідно, евакуювати всіх американських громадян з Ізраїлю та арабських держав Середнього Сходу. До названих кораблів з Шостої американської фльоти належить ще кружляк „Ґальвестон", який має власну „ансисту" з 4-ох нищильників, прапорний кружляк „Літтл Рок" адмірала Вільяма Мартіна, команданта Шостої фльоти, і багато інших кораблів різних типів. Вони знаходяться на південь від Крети.

Об'єднані Нації. — Впродовж 72-ох годин війни Ізраїль насправді осягнув свої воєнні цілі: ізраїльські парашутисти захопили Шарм ель Шейк на південному шпилі Синайського півострова, звідкіля єгипетська артилерія панувала над Тіранською протокою і таким чином вможливлювала переводити блькаду Тіранської протоки і затоки Акаби, над якою лежить ізраїльський порт Елят. Це була головна причина війни. Далі, ізраїльське військо здобуло від Йорданії її частину Єрусалиму разом із святою для жидів біблійною Стіною Плачу, як також святі для всіх християн місця, як Вифлеєм. Командант ізраїльського летунства бригадир Мордхай Год заявив, що ізраїльці знищили 442 арабські літаки, з того в понеділок вранці, скоординованою атакою на більшість арабських летовищ — 410. Таким чином Ізраїль знищив насправді арабське летунство, збудоване з совєтською допомогою: знищено 145 машин „МІҐ-21", 105 „МІҐ-17" і 27 „МІҐ-19". Американські військові фахівці стверджують, що ізраїльські літаки, переводячи ту операцію проти арабських летовищ, летіли окружною дорогою понад Середземне море і що таким чином вони виминули радарну сітку Єгипту. Це могло теж стати причиною, що єгипетські керівні кола почали кричати про участь американських літаків з літаконосців Шостої фльоти та з летунської бази в Лівії — проти Єгипту. Ізраїльські збройні сили розбили йорданський Арабський Легіон і взяли в полон цілу іракську бригаду й тисячі єгипетських вояків. Однак більшість єгипетської армії, що була зосереджена на Синайському півострові, швидко відходить в сторону Суезького каналу. Головний командант ізраїльської армії генерал Іцак Рабін заявив, що єгипетське військо намагається рятуватись втечею. Знову ж ізраїльський військовий міністер, витязь з кампанії у 1956 році, генерал Моше Даян, заявив, що Ізраїль ніколи не залишить йорданської частини Єрусалиму.

Скликане на домагання Совєтського Союзу у середу пополудні нове засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй зажадало знову від воюючих сторін — негайно підпорядкуватись попередньому закликові Ради Безпеки й припинити збройні

ГЕН. МОШЕ ДАЯН
Ізраїльський міністер оборони, найславніший ізраїльський полководець, що був героєм воєнної кампанії проти Єгипту в 1956-му році й тепер вславився неймовірними перемогами ізраїльських військ у війні з арабськими сусідами

дії. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан, який перед тим перевів довгу розмову з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом, заявив готовість Ізраїлю проголосити перемир'я, якщо те саме зроблять всі арабські країни. Однак одна тільки Йорданія заявила готовість припинити збройні дії. Єгипет, Ірак, Сирія, Ємен і Кувайт заявилися проти перемир'я, а з Марокка й Альжиру вислано в допомогу Єгиптові військові частини. За заявами коментаторів, Ізраїль стягнув собі на голову внаслідок своєї блискавичної перемоги також великі турботи, бо на Синайському півострові захоплено 307.000 колишніх арабських втікачів з Палестини, що їх треба прокормити. На західньому березі Йордану, що його здобули ізраїльці, живе взагалі понад пів мільйона арабів, здебільша колишні втікачі з теренів, що ввійшли в Ізраїль. Якщо вони залишились би під ізраїльською владою, то на два з половиною мільйона жидів було б в Ізраїлі півтора мільйона арабів — чого ізраїльський уряд напевне не бажав би собі.

На четвер 8 червня ц. р. скликано знову Раду Безпеки ОН, яка має обміркувати ситуацію, як склалася після того, як Ізраїль осягнув воєнну перемогу, але арабські країни не хочуть припинити війну.

Еспанія перебрала охорону інтересів ЗДА в арабських країнах

Мадрид. — Еспанський міністер закордонних справ Фернандо Марія Кастелльо Маіз перевів в середу 7 червня ц.р. нараду з амбасадорами кількох арабських держав та повідомив їх, що Еспанія перебирає на себе охорону інтересів З'єднаних Держав в Об'єднаній Арабській Республіці (Єгипті) і тих арабських країнах, які солідаризувались з Єгиптом у зірванні дипломатичних взаємин з Америкою. Властиво, то в міжнародному світі нема ясного уявлення, чи справді ще арабська держава заявила, що вона зриває дипломатичні взаємини з З'єднаними Державами і хто властиво ті взаємини зірвав перший — чи Єгипет чи ЗДА. Зірвання взаємин прийшло внаслідку обвинувачення збоку Єгипту на адресу ЗДА, що Америка активно встряла в ізраїльсько - арабську війну — по стороні Ізраїлю та що, конкретно, американське летунство охороняло наземні дії ізраїльського війська і саме тому воєнна ситуація на Синайському півострові для Єгипту погіршилось. Хоч з американського боку негайно рішуче заперечено ті закиди, назвавши їх фантазією і вигадкою для виправдання своєї воєнної поразки, проте арабська пропаганда продовжує повторювати ту злобну вигадку. Еспанія є однією з нечисленних західніх держав, що зберігають гарні взаємини однаково з Америкою, як арабським світом. Тому Еспанія може бути добрим посередником між арабами і ЗДА.

„НАЙМОЛОДША З ГЕРОЇВ"

„Молодь України" з 19-го травня ставить за приклад молоді „Героїню" нововочасну доярку-стахановку: „Олі був 1962 рік. Тоді вона від 23 корів надоїла 105 тонн молока.

ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР УНР ВИСЛОВЛЮЄ ІЗРАЇЛЕВІ СИМПАТІЇ І СОЛІДАРНІСТЬ

Мюнхен. — Бюлетень Українського Інформаційного Бюра подає, що Державний Центр Української Народньої Республіки в екзилі окремим листом висловив Ізраїлеві свої симпатії і солідарність у теперішній ситуації. Листа, що датований 4-го червня 1967 р. та скерований до прем'єр-міністра Ізраїля Леві Ешколя, підписали президент УНР в екзилі Микола Лівицький і керівник ресорту зовнішніх справ Виконавчого Органу УНРади Василь Федорончук. У листі сказано:

Екселенціє! З приводу того загрозливого стану, в якому тепер перебуває Ізраїль і його народ, ми пересилаємо Вам, Екселенціє, в імені Українського Державного Центру в екзилі вислови нашої щирої симпатії і солідарности. Не маючи нічого проти арабських держав і вважаючи, що майбутня незалежна Україна матиме з ними приязні відносини, ми, проте, вважаємо за наш обов'язок піднести і наш голос в обороні ізраїльського народу, який має право на своє вільне державне існування і не сміє бути об'єктом екстермінаційних намірів кого б то не було.

В зв'язку з цим ми з обуренням відмічаємо становище, що його зайняв у цій справі уряд Совєтського Союзу. Він, цей уряд, не лише обіцяє повну підтримку арабським державам, але й фактично провокує їх на агресію супроти Ізраїля, бо це лежить в інтересах постійної агресивної постави комуністичного уряду в Москві супроти держав і народів західнього світу. Це також свідчить про те, що сучасний комуністичний уряд Совєтського Союзу керується в своєму поступованні тим самим антисемітизмом, яким керувався свого часу уряд царської Росії.

Ми, Екселенціє, певні, що симпатії українського народу в поневоленій комуністичною Москвою Україні є по боці Ізраїля і його волелюбного народу. І якщо уряд нині офіційно існуючої на території України так званої Української Совєтської Соціялістичної Республіки мовчить і не висловлює солідарности з народом Ізраїля, то це тільки тому, що цей уряд не репрезентує справжньої волі українського народу і являє собою слухняне знаряддя в руках центрального уряду в Москві.

Ми є також певні, що коли настане час визволення України і відновлення суверенної Української Народньої Республіки, яка свого часу в 1917-1918 роках признала за жидівським населенням України право на повну свободу в формі національно-персональної автономії, — тоді поміж Україною й Ізраїлем будуть встановлені приязні відносини у взаємному інтересі обох народів.

Палата відкинула проєкт збільшити висоту федеральної заборгованости

Вашингтон. — Палата репрезентантів 7-го червня більшістю 210-ох до 197-ох голосів відкинула урядовий законопроєкт збільшити висоту федеральної заборгованости на $29 більйонів, до $365-ох більйонів. Проти цього проєкту голосували всі 176, республіканські конгресмени та 34 демократи, головним чином із південних стейтів. Коли до 30-го червня Конгрес не схвалить збільшити висоту дозволеної державної заборгованости, то Уряд не матиме права боргувати, бо теперішня висота є вже вичерпана. Постійна висота становить тепер $285 більйонів, а федеральні борги виносять вже коло $330 більйонів. Але Комісія Способів і Засобів напевно внесе в найближчому часі новий проєкт в цій справі, і Конгрес схвалить дещо меншу висоту дозволеної урядової заборгованости. Представники республіканців в загалі признають, що треба збільшити висоту заборгованости, але вони своїм негативним становищем хотіли звернути увагу Уряду на те, щоб він ощадніше видавав федеральні фонди, головним чином на необоронні потреби. Це перший раз, що Палата відкинула проєкт в такій важливій справі. Представник республіканців в Комісії Способів і Засобів конгресмен Джан Ф. Бирнс заявив, що в найближчому році висота федеральних боргів збільшиться аж на $29 більйонів, але він додав, що треба спинити отой швидкий темп збільшення федеральних боргів та подумати про збільшення федеральних прибутків. Голова цієї Комісії конгресмен демократ Вілбур Д. Міллс також гадає, що борги можуть збільшитися в новому фінансовому році, який зачнеться 1-го липня 1967, на $29 більйонів, бо можуть зрости витрати на війну у В'єтнамі. Але Конгрес повинен збільшити прибуткові податки, як це проєктує Уряд, на 6 відсотків, і тоді буде менший дефіцит у Федеральному бюджеті. Інші республіканці заявили, що вони є за збільшення прибуткових податків, але вони одночасно домагаються зменшити урядові видатки.

Совєтський шпигун сержант Бекенгавпт засуджений до 30-річної в'язниці

Александрія, Вірджінія. — Окружний суддя Орен Р. Луїс визначив кару 30-річної в'язниці 24-річному колишньому сержантові летунства Герберттові В. Бекенгавптові за те, що він видавав військові таємниці совєтському агентові „дипломатові" Алексеєві Р. Маллініну. Він видав деякі дані про Стратегічну Летунську Команду. Сержант Бекенгавпт вів цю шпигунську роботу від червня 1965-го року до жовтня 1966-го року. Під час цього його весь час слідили американські агенти і його заарештували 31-го жовтня 1966-го року на летунській базі в Каліфорнії. Маллінін не був арештований, бо він, як „дипломат" користувався імунітетом ЗДА, коли заарештовано сержанта Бекенгавпта. Суд над сержантом відбувся 25-го травня цього року. Він міг дістати смертну кару, але суддя визначив йому тільки кару 30-річної в'язниці. Суддя назвав злочин сержанта Бекенгавпта „огидним". Він був радійним оператором і мав доступ до тасмних відомостей. Його слідили, і він не спричинив шкоди ЗДА.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

АКАДЕМІЯ У ЧЕСТЬ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Ню Йорк. — 27 травня відбулася тут заходами Центрального Комітету вшанування пам'яті Симона Петлюри в Америці Академія, з нагоди 41-их роковин трагічної смерти Головного Отамана, в залі УВАН-у. Академію відкрив генерал А Валійський, а доповідь виголосив Іван Крамаренко. Дещо з творів Симона Петлюри прочитала Оля Кириченко-Шуган, а Іван Самокишин, бас-баритон, відспівав три пісні, Костенка, Лисенка, і Китастого, при акомпаніяменті Роксоляни Гарасимович. Національним Гимном закінчено Академію. Присутніх було к. 100 осіб. В неділю 28 травня відслужено в православних церквах Ню Йорку й околиці Панахиди за спокій душ Симона Петлюри, його дружини Ольги і їх доньки Олесі.

ВІДДІЛ ОбВУА НЮ ЙОРК ВІДБУДЕ ЧЕРГОВІ МІСЯЧНІ СХОДИНИ

Ню Йорк, Н. Й. — Нюйоркський Відділ ОбВУА влаштовує в найближчу суботу, 10-го червня ц. р. в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу, при 149 Друга Евня, місячні сходини членів з приводу декорування пропам'ятною відзнакою 50-річчя Відновлення Збройних Сил України тих кол. вояків, які не одержали цієї відзнаки у Філядельфії. Декорування переведе ген. А. Валійський. Голова Відділу д-р І. Козак складе звідомлення з IX Делегатського З'їзду ОбВУА та ювілейних святкувань, що відбулися у Філядельфії. Початок о 7.00 год. вечора.

ЄПИСКОП ОЛЕКСАНДЕР ПРИБУДЕ ДО ІРВІНҐТОНУ

Преосвященний Єпископ Олександер, який є членом Собору Єпископів УПЦеркви в ЗДА, що її очолюють Блаженніший Митрополит Іоан і Архиєпископ Мстислав, прибуде у Зеленосвяточну Неділю, 18-го червня ц. р. із Шікаґо на першу Архиєрейську Службу Божу до церкви св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж. Єпископ Олександер повернув минулого місяця із візитаційної подорожі по Південній Америці. Владика Олександер поділиться враженнями про життя українських поселенців у цих країнах під час святочної трапези в Ірвінґтонській парафії.

Д-Р ВОЛ. ДУШНИК ДОПОВІДАТИМЕ В НЮАРКУ

В суботу, 10-го червня, о год. 7-ій вечері в приміщенні Українського Народнього Дому при 140 Проспект вулиці в Ірвінґтоні, Н. Дж., відбудуться піврічні сходини Відділу УККА Нюарку-Ірвінґтону, під час яких д-р Володимир Душник, редактор видань УККА, виголосить доповідь на тему: „Наші цілі і завдання на зовнішньому і внутрішньому відтинках". У програмі сходин є ще звіти членів Управи та плянування дальшої діяльности.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ОЛЬГИ ГУРСЬКОЇ

Буенос Айрес. — 23 травня відкрито в репрезентаційному готелі „Альвеар-Палас" у столиці Арґентини індивідуальну малярську виставку Ольги Гурської, кол. абсольвентки Київського Художнього Інституту, вдови по недавно померлому визначному артистові-малярові Борисові Крюкову. Виставка охоплювала 23 олії — квіти, пейзажі, портрети. Видано високо-мистецький каталог, а дирекція названого готелю розсилала окремі запрошення на „коктейл-інаугурацію". Обос названі мистці здобули собі широковідоме ім'я в колах мистців і любителів мистецтва у Буенос Айресі. Виставка Ольги Гурської втішається поважним успіхом.

ПРОФ. ЗИНОВІЙ ХРАПЛИВИЙ — ЧЛЕНОМ АКАДЕМІЇ НАУК

Колишнього професора теоретичної фізики та в. о. проректора Львівського Університету ім. Івана Франка, пізніше професора УТГІ (Укр. Технічно-Господарського Інституту) та Університету УНРРА в Мюнхені, а від 1948 року професора Університету св. Людовика у м. Ст. Луїс, Мізурі — Зиновія В. Храпливого обрано дійсним членом Нюйоркської Академії Наук.

Зображення Кардинала Йосифа Сліпого в катедрі Непорочного Зачаття у Вашингтоні

Вашингтон. — Завдяки великому фінансовому дарунку оо. Францісканів у ЗДА, закінчено і вже відкрито у східній частині прегарної католицької Катедри Непорочного Зачаття у Вашингтоні велику мозаїку, з вирізненням постаті св. Йосифа — патрона робітників і Церкви. Від зображення св. Йосифа з малим Ісусом на руках, виділене високим кінцем, інше, групове зображення видатних учасників Ватиканського Собору. В центрі тієї мозаїки — Папа Павло VI, а відразу ліворуч біля Папи — Архиєпископ Йосиф Сліпий; потім групою — різні кардинали, Єпископи і Архиєпископи Католицької Церкви у світі, в тому і Єпископ Петар Чуле з Югославії, Кардинал Ругумбва з Танганіки, Єпископ Кобуаші з Японії. У виданні „Меріс Шрайн" ч. І з 1967 р., репродуковані всі нові мозаїки, а біля Архиєпископа Йосифа Сліпого, як пояснення, стоїть слово „Львів".

Появилася нова повість письменниці Ярослави Острук п. н. „Хуртовина гряде"

Філядельфія. — У видавництві „Дніпрова Хвиля" в Мюнхені вийшла друком повість української еміграційної письменниці, Ярослави Острук під назвою „Хуртовина гряде". Темою повісти є переживання українців під час першої большевицької окупації західно-українських земель. Книжка видана в мистецькій обкладинці Василя Дорошенка, на доброму папері на 190 сторінках друку. Мовнолітературну підготовку перевів поет Никифор Щербина. Ярослава Острук, письменниця, яка живе постійно у Філядельфії, є автором уже трьох, крім виданої тепер, повістей, опублікованих останніми роками, під назвами „Провалля", „Оля" та „Родина Гольдів".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Між миром і війною

Минуло заледве чотири дні, як на Середньому Сході спалахнула нова війна, а вже є багато познак, що її полум'я не тільки не пошириться, але й незабаром згасне. Рішальний вплив на це можуть мати перемоги ізраїльської армії в перших двох днях. Якщо вірити повідомленням з фронту, арабські війська вже в першому зударі з ізраїльськими втратили не тільки свою агресивну, але й оборонну силу, а сама тільки бомбастична заохота їхнього комуно - московського протектора не має практичної вартости на полі бою. Перерахувавшись щодо практичної вартости підбурювання до війни та зустрівшися з переважаючою бойовою силою далеко менших кількістю ізраїльських військ, з одного боку, а рішучістю Америки і західніх її союзників у мирних заходах з другого, Москва значно стушувала свій підбурюючий тон і в Раді Безпеки Об'єднаних Націй погодилася на резолюцію із закликом до перемир'я.

Війна на Середньому Сході ще не скінчилась, і було б передчасно говорити про будь-чию перемогу. Виграна битва чи битви ще не означають виграної війни. Але без уваги на кінцевий вислід, вже самий її вибух вказує на деякі факти, що їх варто мати на увазі.

Усі народи світу, і ми з ними, є проти війни. У світі закумульовано тепер стільки найжахливішої зброї масового нищення, що кожна війна може спричинити її експльозію, що було б рівнозначне із загладою людства або його великої частини.

Виходячи з такого принципового становища, ми повинні робити все можливе, щоб причинитися до усунення причин війни, які в нашому сторіччі, після страшного досвіду історії, не повинні існувати. Тривкий мир можливий тільки „з волею і справедливістю для всіх". Сьогодні не булоб війни на Середньому Сході, якби всі його мешканці мали мудрість і відвагу визнати, що як їм, так і ізраїльському народові, належиться „місце під сонцем", що той нарід впродовж двох десятиріч новітнього державного життя вложив стільки труду в землю, на якій живе, що перетворив пустелю в життєдайну оазу і став вартісним партнером у вселюдській спільноті. Українці, що самі впродовж віків безупину борються за своє „місце під сонцем" і в цій боротьбі складають гекатомби жертв, більше ніж хто інший розуміють змагання жидівського народу і йому співчувають.

Не можна не мати великих симпатій і до арабських народів. Вони ж довгі віки перебували в колоніяльній залежності, подібно, як і наш український нарід, що перебуває в колоніяльній залежності ще й нині. На їхній території, подібно, як і на українській землі, зводили свої порахунки великопотуги, обертаючи в руїну їхні оселі та приносячи смерть для їхніх мешканців.

Думаємо, що араби, самі зазнавши в історії багато всілякого лиха, раніше чи пізніше визнають і за ізраїльським народом право на „місце під сонцем". І це сталося б багато раніше, якби не підбурювання з тієї самої червоної Москви, яка була вчора і є сьогодні первопричиною всіх малих і великих воєн, поневоливши навіть найбільш історично, культурно й економічно заавансовані народи, включно з нашим українським народом. З думкою про дальше поширення своєї рабовласницької імперії, з думкою про арабську нафту та стратегічне положення арабського обширу, Москва прикидається приятелем та протектором арабів і з успіхом грає на їхніх антиізраїльських пристрастях, бож московський антисемітизм відомий і арабам. На славу арабам треба сказати, що вони не дали себе зловити на облудну комуністичну примапу, але впали жертвою дійсного московського антисемітизму.

До речі, український нарід аж надто добре знайомий з московським антисемітськими інтриґами з власної практики. Ніхто бо інший, як Москва, словом і ділом створила і підсичує леґенду „українського антисемітизму" скеровану однаково, як проти українців, так і проти жидів.

Понад чверть сторіччя тому Москва своїм союзом з нацистичною Німеччиною рішально причинилася до вибуху другої світової війни. Тепер вона може мати такі самі пляни на Середньому Сході, тим більше, що розпалена за її спонукою війна у В'єтнамі виразно обертається в поразку комуністів. Уже перші дні боїв на Середньому Сході могли переконати Москву, що „не той тепер Миргород", бо волелюбні народи світу — як це свідчать численні коментарі в пресі — відразу пізнали там московську руку. Але вони збагнули теж, що бажання миру за всяку ціну не тільки не зберігає миру, але ще більше заохочує напасників до війни.

Війна на Середньому Сході, без уваги на те, коли й як вона закінчиться, повинна послужити черговою лекцією для миролюбного людства. Замало бажати миру, його треба здобути. А він можливий тільки „з волею і справедливістю для всіх". Поки цього не станеться, поки всі народи не будуть вільні, незалежні і не матимуть свого „місця під сонцем" як рівні з рівними, доти світ перебуватиме в непевності між миром і війною.

В. С-ко

ОДИН В ПОЛІ ВОЇН

Паризький часопис „Ле Монд", а за ним і „Ню Йорк Таймс" опублікували цими днями одержане нелеґальною дорогою звернення російського письменника О. Солженіцина до з'їзду письменників у Москві. Це надруковане на циклостилі звернення його автор поширив серед учасників з'їзду, і тепер воно широко циркулює по всьому Совєтському Союзу у відписах. Із зрозумілих причин на з'їзді його не оголошено.

О. Солженіцин відомий на Заході передусім з його повісти „Один день з життя Івана Денисовича" — про сталінський концтабір, і оповідання „Матрьонин двір", в якому змальовується злиденне життя вдови - колгоспниці. Піднести краєчок завіси над трагедією совєтського в'язня — втілення мільйонів інших в'язнів, як і нестерпним становищем колгоспного селянства дозволив нібито Солженіцинові сам Хрущов в період „відлиги". Ці у значній своїй частині об'єктивно і правдиво написані твори принесли йому заслужену славу і популярність. Однак, минулась „відлига", Хрущов круто завернув назад, до Сталіна, і цілий ряд вже готових до друку оповідань і повістей відібрали у письменника, як заявляє він, аґенти КҐБ в 1965 році.

У своєму відкритому листі Солженіцин звертається до совєтських письменників із закликом виступити проти цензури, яка діє під назвою „Главліту", гальмуючи і паралізуючи літературу поділом книжок на „добрі" і „погані". „Вона лягає незносним тягарем на нашу літературу, — пише Солженіцин, — і є пережитком середньовіччя в XX сторіччі. Наші письменники не мають права висловлювати свої думки про моральне життя наших людей та нашого суспільства або пояснювати по-своєму соціяльні проблеми".

Совєтські редактори, пише Солженіцин, спотворюють твори, в яких висловлюється ідеї, що могли б мати добродійний вплив на духовий розвиток народу, а рукописи молодих талановитих письменників, ще зовсім невідомих читачеві, відкидають лише з тої причини, що вони „не пройдуть". Внаслідок тиску цензури письменники мусять змінювати зміст своїх творів, викидати окремі розділи, уступи, ставити безглузді заголовки — аби побачити їх надрукованими.

О. Солженіцин згадує про деяких письменників 20-их років, знищених пізніше Сталіним, які вже тоді звертали були увагу на небезпеку твореного партією культу особи, але й тепер твори цих письменників не передруковується. „Література не може розвиватися в рамах „дозволено — не дозволено" — „це ти можеш писати, а цього писати не вільно". Література, яка не відважується віддзеркалювати суспільства, яка не алярмує своєчасно про духові й соціяльні небезпеки, що суспільству загрожують, не заслуговує на ім'я літератури. Вона — лише фасада".

Внаслідок цього, — пише Солженіцин, — совєтська література збідніла, втратила блиск, яким відзначалася в 20-их роках, багато втратила в очах культурного світу.

О. Солженіцин пропонував з'їздові схвалити резолюцію з вимогою скасувати цензуру, звільнити видавництва від необхідности просити в „Главліті" дозволу на друкування кожної сторінки.

Посилаючись на статут Спілки Письменників СССР, зокрема його пункт про оборону прав письменників, О. Солженіцин твердить, що ніколи цей пункт не був реалізований: „Багато наших письменників протягом свого життя зазнавали переслідувань та різного роду напастей в пресі і з ораторських трибун, були жертвами насильства і утисків, але Спілка Письменників не виступила в їх обороні. Навпаки, в особі своїх лідерів вона завжди була в перших рядах обвинувачів... Після XX з'їзду КПСС ми довідались, що Спілка слухняно прирекла не менше як 600 письменників на найтяжчі поневіряння по тюрмах і концтаборах.

О. Солженіцин пропонує змінити 22-ий пункт статуту так, щоб в ньому виразно були зформульовані ґарантії для письменників супроти наклепів і переслідування.

Для цього О. Солженіцин має також причини особистого характеру. Як згадано вище, в 1965 р. аґенти КҐБ відібрали у нього рукописи деяких творів, зокрема роман „В першому колі", і без його згоди цей роман видруковано в дуже малому накладі для „певного круга осіб". Письменники про нього нічого не знають.

Три роки тому проти О. Солженіцина поведено зорганізоване цькування. Його, бойового, нагородженого орденами капітана артилерії, нащадка козацького роду з Дону, який майже всю війну перебув на фронті, а нині є скромним учителем десятирічки, називають „кримінальним злочинцем", кажуть, що в концтаборі він просидів 11 років як „німецький коляборант, який продав батьківщину", хоч насправді засуджено його було за те, що критикував „геніяльні накази" Сталіна. Це цькування зорганізовано було „зверху", а на „низи" в тій справі дано відповідний наказ.

Повість О. Солженіцина „Відділ для хворих на рак" ніби схвалила до друку Управа Спілки Письменників, але редакції п'яти журналів її не прийняли. Також заборонено виставляти його п'єсу „Олень і хижа" та ряд інших п'єс, ніби схвалених керівними органами Спілки. Письменника фактично позбавлено всяких контактів з читачами, які високо цінять його творчість. Йому навіть заборонено робити копії з своїх творів.

У своєму листі - зверненні

(Закінчення на стор. 3-ій)

ШАХ-ІН-ШАХ У НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Реза Пахлаві, володар Персії, з дружиною Фараг відбув подорож по Західній Німеччині на запрошення уряду цієї країни. Перед цим шах - ін шах, це значить — „цар над царями", побував з візитою в столиці Чехо - Словаччини — Празі, де комуністичний президент Новотний прийняв його й шахиню з належними почестями. Не було в Чехо - Словаччині ніяких демонстрацій проти іранського абсолютного монарха, ані спроб убити його.

Кожний зрозуміє, чому чехи так спокійно поставилися до приїзду чужого монарха: вони самі мають у своїй країні жорстоку диктатуру, і не мають часу думати про режим в чужій, далекій країні, коли їх самих гнобить „рідна" тиранія. Та навіть, коли б хто - небудь із мешканців Чехо - Словаччини відважився виявити своє невдоволення проти приїзду шаха Ірану, комуністична поліція негайно послала б такого сміливця туди, „де козам роги правлять".

Зовсім інша атмосфера зустріла володаря Персії в Західній Німеччині. Тут вільно всім висловлювати свої погляди, хвалити чи ганити осіб, що стоять на провідних місцях у політичному житті, — своїх чи чужих. У Західній Німеччині в високих школах учаться студенти - перси. Між цими студентами велика більшість настроєна вороже до шаха.

Як відомо, Іран після другої світової війни переживає політичну, господарську і культурну еволюцію. Шах сприяє культурному й господарському поступові Ірану, розуміючи, що відстала країна завжди буде під загрозою своїх сусідів, в першу чергу — під натиском Росії. Шах постарався перевести земельну реформу на користь безземельного селянства і цим поставив проти себе великих землевласників.

Перський уряд посилає в індустріяльні країни молодь, щоб підготувати інженерів, лікарів та інших спеціялістів для культурного піднесення і господарського розвитку країни. Ця студентська молодь, що вчиться у вільних країнах Европи й Америки, порівнює їх демократичний лад з устроєм своєї країни, і з цього випливає її антипатія до абсолютизму, що панує в Персії.

Після другої світової війни в Персії були значні впливи комуністів, що інспірували Партію Тудег з її провідником Мосадеком. Таким чином, шах є в незавидній ситуації. Серед студентської молоді є теж комуністичні впливи, і в Персії плянувалось убити шаха. Коли шах помилував одну групу студентів, що хотіла його зліквідувати, то явилася друга з тим самим наміром. Цих покарано смертю.

Перські студенти в різних містах Західньої Німеччини, разом із своїми німецькими колеґами, влаштували демонстрації проти шаха. Уряд звелів поліції перешкодити спробам порушити порядок. Однак подекуди дійшло до заколоту.

Поліція одержала наказ виступити проти демонстрантів якнайгостріше. При сутичці з поліцією в Західньому Берліні 2 червня був смертельно поранений один студент - німець.

В Західньому Берліні був підготований замах на шаха, коли він проїздив вулицями міста: автомобіль без шофера був скерований на валку, в котрій їхав шах. Але замах не вдався.

4-го червня шах відвідав Гамбурґ, після чого покинув Німеччину. Президент, члени уряду і поліція могли легко зідхнути, збувшись небезпечного гостя.

Боннський уряд дав Персії 40 мільйонів марок як допомогу для її господарського розвитку. Дехто каже, що можна було дати 100 мільйонів, з умовою, щоб шах не приїздив до Німеччини.

В якому напруженні перебувала німецька поліція, видно з того, що до міста Любеку стягнено було 20 тисяч поліцистів, щоб охороняли перських гостей.

В Західньому Берліні демонстранти протестували не тільки проти шаха: вони ходили також до будинку військової місії Чехо - Словаччини з плякатами, на яких було написано, що Новотний, чехо - словацький президент поклонився перед „павиним троном" Персії, а далі поїде поклонитися „Пентаґонові" у Вашинґтоні.

Для німецького уряду приязнь з урядом Ірану має ту вагу, що між мусульманськими країнами Персія єдина противиться воєнним плянам Єгипту. Якщо арабські уряди зруйнують нафтопроводи в своїх країнах, щоб не дати пального країнам Заходу, то Персія залишилася б чи не єдиною постачальницею нафти.

В німецькій радіослужбі дано пояснення ворожости більшости перських студентів, що вчаться в Німеччині, до шаха. Іранський уряд вимагає, щоб перси, які закінчили студії в західніх країнах, верталися в рідний край. Але багато з них волiють жити й заробляти в цивілізованих державах Заходу, ніж бути піонерами культури в занедбаних містах і селах своєї батьківщини.

Очевидно, це пояснення одностороннє. Є, безперечно, невдоволення абсолютизмом серед освіченої частини перського суспільства так само, як є воно у країнах, де панує партійний абсолютизм.

П. А.

З НОВИХ КИЇВСЬКИХ ВИДАНЬ

„Молодь України" з 20-го травня інформує про збірник „Інтернаціональне виховання трудящих":

„Серед багатьох завдань інтернаціонального виховання важливе місце посідає боротьба із сучасними націоналістичними концепціями, зокрема з „теоріями" українського буржуазного націоналізму, поширеними в країнах капіталізму. Стаття В. С. Горського та В. Ю. Євдокименка і розкриває реакційність сучасних теорій українського буржуазного націоналізму".

Микола Бараболяк

КОМУНІКАЦІЇ — ОСНОВНА СПРАВА

(3)

Типографічні засоби, хоч нині ще повновартісні, можуть устоятись проти електронічних лише тоді, коли вживати їх уміло. Але вічеві засоби з епохи коня і хутора безумовно безнадійні.

Ми можемо, очевидно, й далі жити категоріями епохи коня і хутора, відв'язатись від дійсности електронічної доби і мріяти про партизанку в Карпатах або в комишах Дніпра. Часом лише робиться жалко, чому Господь не створив Україну багнистими джунґлями В'єтнаму, де ми могли б забути про все, що модерне, нове і мати такі успіхи, як має їх В'єтконґ.

У нас тенденція імунізуватися проти електронічної доби критикою всього, що та доба несе. Шкода тільки, що імунізуватись — значить виключити себе. Старшим це може вдатись, вони можуть жити як „музейні експонати". Але молодим треба жити в тій новій дійсності, і тому імунізація молоді шкідлива.

Коли ми згадали „старих" і „молодих", може до речі буде для кращого зрозуміння думок Меклюгена про „гаряче" і „зимне" згадати про танець. Хоч би й для відпруження думок.

Чому вальс зійшов нині зі сцени, а твіст такий притягаючий? Чому твіст заборонений в СССР? Вальс — каже Меклюген — це „гарячий" засіб комунікації, достосовуваний до змеханізованого темпу індустріяльної епохи, танець махінальний, що не вимагає особистого заанґажування в ньому, крім утримання такту.

Твіст — це „холодний" танець, що вимагає експресії людини, імпровізації, заанґажування. Твіст розбуджує, вальс охолоджує. Твіст революціонізує, і тому він заборонений в СССР, вальс тримає темпераменти у такті, і тому в СССР він дозволений, хоч і буржуазного походження з епохи індустріялізації.

Зудар комунікації

Живемо під впливом чужих і своїх комунікацій, хочемо знайти синтезу, натрапляємо на труднощі, і звідси розчарування, навіть розгублення.

Цю ситуацію характеризує Меклюген як гібридизацію, викликану мішаниною засобів комунікацій. З України ми принесли духове наставлення, що виросло в умовах хутора, коня і тачанки (це, коли мова про наші мілітарні досягнення і аспірації), а попали під бомбардування електронічної доби. Щоб вийти з ситуації, стараємося утолочити минуле і сучасне в старі рейки, і віримо, що наші коні підуть у перегони з електронічними кіньми.

Нас жахає процес уніформізації, що є наслідком електронічних комунікацій; боїмось, що втратимо в тих перегонах нашу окремішність, не здаючи собі справи з того, що доба коня не повернеться, що нові комунікації не знають ні мурів, ні кордонів, що прискорення комунікацій допомагає інтеґрації лише до деяких меж, що вони несуть фраґментаризацію услід за інтеґрацією, а врешті що електронічна епоха накидає темп, якого слід дотримати всякому, хто не хоче попасти під колеса у процесі прискорення комунікацій.

Боїмося смертельного прискорення, яке принесла електронічна доба. І живемо у світі інтелектуальних примітивів. Все, що виростає понад рівень того примітиву, закидуємо шапками; зрада!

А в електронічну добу війна переходить на інтелектуальну площину. Електронічні засоби не тільки керують ракетами, а й переносять думки, що зроджуються в мозку, і стає щораз ясніше, що долею людства починають керувати не генерали, а „д-р філ." — як каже Меклюген.

У нас небагато генералів, а більше вістунів, що керують нашим політичним і громадським життям. На те, щоб вирощувати наших „д-р філ." не звертаємо уваги. А коли вони і є між нами, їх думку іґноруємо, коли не обкидаємо лайкою.

Меклюген не інтересується українцями. Але читайте його книжку, і побачите, скільки з того, що він пише, можна пристосувати до себе.

А що в ділянці виховання?

Меклюгенові думки стосуються особливо впливу засобів комунікацій на наше культурне обличчя, на виховання у першій мірі.

Мусимо повернутись знову до думки про гіпнотизуючий вплив електронічних засобів, щоб зрозуміти їх діяння на молоде покоління.

Меклюген користується ідеєю нарцизизму, щоб вказати на факт, що електронічна техніка комунікацій діє так сильно, на молодь зокрема, бо в ній знаходимо видовження нашого „я". Нарциз захопився своїм образом у дзеркалі води, не здаючи собі справи з того, що це його відбитка; він вірив, що цей образ — це видовження його „я". Як Нарциз був зразу приголомшений, а щойно пізніше причарований своїм образом, так і всяке видовження („екстеншен") нашої істоти засобами електронічної комунікації викликає в нас приголомшення, що переходить в очарування і захоплення. Це природний процес, що його стосує наша духовість автоматично, щоб вдержувати психічну рівновагу (теорія д-ра Сіліс). Старші з нас від Нарциза більше відпорні, і звідси у нас подратованість, протест, іноді й апатія, як вияв безпомічности, бо чи ми хочемо, чи не хочемо, образ у воді з'являється.

(Закінчення буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

РОДИННА ХРОНІКА З ЖИТТЯ ПОДІЛЬСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Частина друга.

ПРІСЯ

(26)

Жалувала його Пріся. Нещасний він чоловік, сам себе мучить...

Капітан також часами заходив посидіти у „матушки".

Був це ще не старий чоловік, але солідний, спокійний, лагідний. Звичайно і він умів добре хилити чарку, але знав міру і ніколи не впивався до безпам'ятства. Приходив найбільше в неділю або в яке свято.

— Як у вас тут гарно, матушка, як приємно посидіти в такій затишній кімнаті. Ось і квіточки у вас на вікнах, і фіраночки. Таким домашнім спокоєм огортає тут людину. Колись було так і у моєї матусі вдома: і святі образи в кутку, і лямпадочка перед ними все горіла, і така тиша та мир сходили на душу в тому оточенні.

Як це ви, жінки, вмієте краще, чистіше жити.

Нам, військовим, особливо без жіночого товариства, тяжко. Тому наші офіцери і живуть так безпутно, і впиваються без міри, бо нема тут для них ніякого товариства, нема знайомих родин, куди б вони могли зайти на гостину, де б могли з панночками потанцювати, побавитись, поромансувати. А тут, в Літині, місцеві люди від нас стороняться, не кажу вже про поляків, ті вважають нас своїми ворогами, але й місцеві люди, хоч ніби й православної віри, а все більше з поляками держать. Не люблять вони нас. Та хіба ми сюди по своїй волі прийшли. Але служба — не дружба. Нічого з тим не поробиш.

Тому, що капітан приходив у неділю або свято, Пріся вважала за свій обов'язок його гостити, готуючи найліпшу каву, до якої подавала чудову сметанку від власної корови, а також добрі пляцочки або пундики. Хоч взагалі жила вона дуже скромно, але за старою родинною традицією вважала, що в кожної порядної господині в неділю мусить буди якесь свіже печиво для гостей.

Капітан дуже поважав Прісю, як розумну та енерґійну жінку, а для вихваляння її смачної недільної кави не знаходив відповідних слів.

Забігали до Прісі й прапорщики. Один з них, зовсім ще хлопчак, походив з дуже заможної родини, був добре вихований і стидався за свою поведінку. Приходив каятися і просити вибачення, що вони допізна загулялись з приятелями, галасували та перешкоджали їй відпочивати.

— Прошу вибачити мені, матушко, соромно мені навіть в очі вам глянути, бо обіцяв я своїй мамусі, що ніколи не буду пити і сам собі все даю слово, що вже ніколи більше не візьму тої погані до уст. А як прийде вечір, зберуться товариші, ну, тоді без випивки не можна, бо тільки після чарки стає у нас веселіше, оповідаємо собі анектоди, жартуємо, пісні співаємо, так й не помічаємо, як пролітає вечір і ніч... Зате ранком хоч вішайся, все таке противне, і сам собі противним стаєш. І соромно, і совісно!

Пріся розуміла, що якби не товариство, то він би напевно не пив. Вона навіть просила капітана, щоб дав цього хлопця на інше помешкання, з такими товаришами, що не впиваються. Капітан на те тільки посміхнувся:

— Та на інших помешканнях п'ють ще більше. Тут я принаймні за ними хоч трохи наглядаю, бо за нього мати його дуже просила.

Другий прапорщик спочатку не заходив до Прісі. Був це гарний, стрункий юнак, і військовий кашкет задирливо стирчав на його густих кучерях. Пріся відразу про нього подумала: „Певно, не багато розуму в тій голові, бо й колос порожній усе стирчить догори". Пізніше переконалася, що це справді хлопець пустий, і що тільки дівчата йому в голові. Коли він зауважив, що у Прісі деколи в свято збирається дамське товариство на каву, то й собі почав учащати, а за ним і деякі інші офіцери. І хоч ця молодь не мала спільних інтересів, це не перешкоджало їм весело бавитись. Пані кокетували, офіцери залицялися, джура носив від Янкеля всякі солодощі та делікатеси, і врешті всі були задоволені, а Пріся вважала, що така забава багато ліпша, як то огидне пияцтво.

З бігом часу Прісине життя в Літині входило в певну колію.

Її молочні продукти мали великий успіх, а сметанка була понад всяку конкуренцію. Янкель також і тут став у пригоді — допоручав ці продукти своїм найліпшим клієнтам. В сусідстві навіть ходила чутка, що пані Г. вміє чарувати своїх корів, бо постійно щось до них примовляє. А чари ці були зовсім прості.

Ще з дитинства у свого батька о. Ілії Пріся звикла до всяких способів доброго хову худоби. У о. Ілії худоба була першим і найбільшим джерелом прибутків. Його засадою було: якщо з худобою добре та вміло заходити, то це оплатиться стократ: буде і набіл, буде і м'ясо, і шкіра, і роги. Але, крім доброго випасу та догляду, до худоби треба такої челяді, яка худобу любить та розуміє її потреби. На що вже сам о. Ілія був людиною твердою та на пестощі не щедрий, але, як підходив до тварини, гладив її, чухав поза вухами, попід шиєю, давав кавалок доброї паляниці та ласкаво примовляв: „Ну, ну, ряба, які ти собі гарні боки випасла, аж любо дивитися!" Корова до нього терлася, і здавалося, що дійсно його розуміла — велася добре, плодилася, годувалася та хазяйське око тішила.

Таке відношення до худоби було й у Прісі. Для неї не була кожна корова просто твариною, — це була певна істота, що мала своє ім'я, свою вдачу, з якою завжди треба поводитися ласкаво. Особливо при доїнні не смів ніхто корову нервувати, кричати на неї або штурхати. Таку людину, що може скривдити худобу, не терпіла б Пріся в господарстві ані хвилини.

Тепер у Літині, коли було у Прісі лише дві корови, за якими вона сама ходила, вона уділяла їм багато більше уваги та часу. Розмовляла з ними, пестила їх, годувала ласощами, вишукувала такі трави, які їм особливо смакували. Держала їх у найбільшій чистоті, шкрябала шкрябачкою їм шерсть, аж блищала.

Але крім якости продуктів у Прісі при продажу була ще й друга засада: як людина, для якої Святе Письмо було не тільки на папері, але і в душі, вона завжди важила і міряла свої продукти мірою повною і щедрою, бо „якою мірою міряєте, такою і вам одміряється".

Таким чином Пріся знайшла не лише певний збут для своїх продуктів, але й пошану серед місцевого обивательства. Одночасно і матеріяльне становище влаштувалось так, що бідна вдовиця мала змогу дещо заощаджувати для своїх дітей.

НА УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У РИМІ

ПОЖЕРТВУВАЛИ НА УКУНІВЕРСИТЕТ у Римі:

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. Ольги зі Смульків Кашубинської пожертвували на Фонд Українського Католицького Університету в Римі:

По $ 25 —. Кашубинські і Шаранevичі, Ірвінгтон; д-р Михайленко Едвард і Осипа, Клівленд; По $ 20 — Лиско Константин і Олена, Бронкс, Родина Кальбів, Дітройт, д-р Комарянський Мирослав і Зиновія, Парма, д-р Фаріон Дмитро і Марія, Парма, Бачинський Іван і Наталія, Парма, Гірняк Микола і Марія, Клівленд; По $ 10 — Карпяк-Ліськевич Ірина, Мінеаполіс, Смулка Степанія, Мінеаполіс, Смулка Олена, Бронкс, Карпяк Ярослав і Олена, Мінеаполіс, Карпяк Євген і Олена, Мінеаполіс, Карпяк - Бенцаль Олена, Мінеаполіс, Смулка Роман і Ольга, Мінеаполіс, Лащик Євген і Віра, Філядельфія, Кіпа Альберт і Оксана, Алентавн, Лисько Зиновій і Євдокія, Бронкс, Лисовець Семен і Ярослава, Бронкс, Недільський Володимир і Світлана, Бронкс, Лиско Володар, Бронкс, Цегельський Юрій і Натя, Бетлегем, Гук Остап і Мирослава, Клівленд, Сатурський Богдан і Нуся, Клівленд, Пік Володимир і Ірина, Клівленд, Шевчук Константина, Ню Йорк, Глоговський Степан і Ада, Клівленд, Камінський Василь і Ліна, Парма, Ярема Михайло, Клівленд, Цибик Катря, Парма, Іванишин Мирослав і Ірина, Клівленд, Сахно Степан і Анна, Клівленд, Долгі Євген і Сергій, Парма, Полянський Петро і Володимира2, Клівленд, Подригуля Ірина, Клівленд; По $ 5 — Стеткевич Маркіян і Степанія, Клівленд, Квіт Зиновій і Віра, Клівленд, Голубець Григорій і Анна, Парма, Янів Марія, Севен Гілс, Огайо, Колодій Орест і Арета, Сиракузи, Родина Галушка, Парма, Родина Блср, Парма, Родина Стоффл, Клівленд, Олексик Марія, Парма, Родина Вапенік, Парма.

Працівники Кірквуд Комут. Корп. Клівленд — $ 26. $ 15 — Гук Степан і Степанія, Ірвінгтон.

Разом: $ 528 долярів.
Парма, Огайо, квітень 1967 р.

Список жертводавців і зібрану суму переслав до „Свободи" п. Ярослав Карпяк, секретар 385-го Відділу УНС в Міннеаполісі, для якого Покійна Ольга Кашубинська була тіткою і хресною мамою. Гроші переслано до Риму згідно з призначенням.

75-тий Відділ Союзу Українок ім. Олени Степанівки в Денвер, Колорадо, започаткував, та перевів грошову збірку, на Український Католицький Університет в Римі. У висліді зібрано $ 650 (шістьсот пятдесят долярів), що, як на нашу невелику громаду, свідчить про належне доцінювання такої важливої справи, як Український Університет у вільному світі.

Збірку перевели: голова Відділу Стефанія Левченко та секретарка Александра Беймук.

75-ий Відділ існує в Денвері вже чотири роки, та своїми невеликими пожертвами для самітних, визначних жінок, та хворих, з'єднує собі щораз більше приятелів.

Пожертви склали:

Горчакітський Володимир — $200; Нижник Ярослав — $100; по $50 — Левченко Кирило, Колтунюк Орест; по $25 — Рущицький Мирослав, Венжівський Іван, Стебельський Іван, Прокоп Орест; по $20 — Дутчак Дмитро, Корятко Зенон; Олейко Володимир — $15; по $10 — Чайківська Анна, Фіглюс Марія, Бойко Григорій і Марія, Зальопаний Степан, Олексюк Іван, Беймук Олександра; по $5 — Карабай Яків, Колтунюк Любомир, Кальба Мирослав, Муж Анастазія, Цебрій Володимир; Полюга Іван — $2; % з банку — $8. Разом $650.

За Управу 75-го Відділу Союзу Українок Америки в Денвері:
Стефанія Левченко
Голова
Олександра Бейчук
Секретар
Марія Нижник
Касир
Денвер, 10-го травня, 1967 р.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ ім. ЛЕОНІДА ГЛІБОВА

Подяка

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури помістило недавно на сторінках нашої преси подяку за датки, складені на Фонд Української Дитячої Літератури з нагоди Двомісячника Української Дитячої Книжки. Тепер подаємо другий список датків, які вплинули вже після проголошення першого. Такий постійний наплив датків вказує на зростаюче зрозуміння нашого громадянства для справ української дитячої літератури. Тому щира вдяка всім Шановним Жертводавцям, а особливо шостилітньому **Андрійкові Хом'якові з Рочестеру**, що зібрав на свою листу аж 110.00 долярів від 56-и Жертводавців.

Склали по $100.00:
59 Відділ Союзу Українок Америки, Балтімор, д-р Пилип Демус, Чікаґо.

$50.00:
22-ий Відділ Союзу Українок, Чікаґо.

$25.00:
М'ясарня „Броди", Ню Йорк, Українська Американська Фундація, Клівленд, Микола Денисюк, Чікаґо, Українська Учительська Громада, Чікаґо, д-р Григорій Щербанюк, Чікаґо, Батьківський Комітет при Школі Українознавства, Чікаґо, Кредитова Спілка при Церкві Божої Матері, Торонто.

$20.00:
Пластова Станиця, Йонкерс.

$17.00:
Д-р Андрій Раставецький, Балтімор (неприйнятий гонорар).

$15.00:
Інж. Люба Огаренко, Чікаґо, Р. Левицький, Рочестер.

$12.00:
Гурток Пластприят в Міннеаполіс.

$10.00:
Пластова Станиця, Балтімор, д-р Степанія Бережницька, Філядельфія.

$5.00:
Б. Хом'як, д-р Іван Кіндрат, Василь Граб, О. Заплатинський, Роман Куціль, Мирон Благий, всі з Рочестеру.

$3.50:
Евгенія Остапяк, Маямі.

$3.00:
Наталія Березовська, І. Полотнянко, д-р Олег Сnилик, О. Плаксій, всі з Лос Анджелес, Н. Троян, Вотертавн, о. Степан Городецький, Рочестер.

$2.00:
В. Зазуляк, Надія Сохацька, Степан Грицеляк, Василь Білан, мгр. Стеців, Ірина Остапюк, Василь Козловський, Михайло Рінаш, Петро Лещишин, Роман Костюк, Володимир Зелез, Прокіп Семків, Дмитро Пелепець, всі з Рочестеру.

$1.50:
Марія Андрусяк, Боднарук Іван, Боднарук Леонтина, Диґдало Рома, Березовський Ярослав, Гайда Пилип, Климишин Микола, Кривуцька Катерина, Кучер Іванна, д-р Лончина Богдан, Олесницька Марія, Прийма Мирослав, Пришляк Степанія, Михалович Ольга, Савчук Ольга, Тарнавська Ірина, Черняк Ніна, всі з Дітройту.

$1.00:
П-ні Сіяк, Лос Анджелес, І. Костишюк, Р. Вергун, П. Біжок, О. Соробей, Степан Ольшанський, Микола Єйна, Ст. Яріш, Іван Юрків, Н. Червінський, В. Слюсар, В. Пилишенко, Юліян Кушнір, Л. Білик, Микола Бабюк, Мирон Бабюк, Євген Кулик, Роман Білик, І. Пришляк, Віра Сурівка, М. Жук, М. Грабар, П. Тарнавський, П. Колцьо, Дмитро Гарбузь, Сніженко, Евстахій Загачевський, П. Теліга, Оксана Маркусь, Іван Боднар, Марія Мартинюк, Олекса Лобас, Нестор Мазурчак, Андрій Харамбура, П. Кезичко, всі з Рочестеру.

Разом сума датків ----------	$ 664.00
Сума датків з першого списка:	$2,176.00
Разом зложено ----------	$2,840.00

З діяльности Державного Центру УНР на чужині

През. М. Лівицький на здвизі українців в Німеччині

В днях 8-15 травня ц.р. в Кенігштайні біля Франкфурту відбувся „3-ій Здвиг Українців у Німеччині", що його влаштувало Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині для відзначення 50-ліття початку Української Національної Революції та 25-ліття постання УПА. На Здвиг в характері почесного гостя був запрошений президент УНР в екзилі Микола Лівицький. В суботу 13-го травня президент М. Лівицький відбув конференцію з прибулим з Канади президентом КУКу, отцем д-ром В. Кушніром. По обіді того ж дня був на урочистій Академії, зайнявши місце в почесній Президії та виголосивши перший привітанням від Державного Центру. На другий день, після урочистих служб Божих, взяв участь у спільному обіді, на якому був також Владика Єпископ Платон Корниляк.

През. М. Лівицький на відвідинах у Митрополита УАПЦ Ніканора

15 травня президент УНР в екзилі М. Левицький був у Швебіш-Гмюнд біля Штутгарту, де щороку в євангелицькому домі для відпочинку відбуваються зустрічі православного духівництва з різних країн Европи на чолі з його Влаженством Митрополитом УАПЦ Ніканором, а також засідання Митрополитарної Ради УАПЦ. М. Лівицький відбув окрему розмову з Зверхником УАПЦ, при чому були порушені як справи церковно - релігійні, так і загально-національні. Блаженніший Митрополит Ніканор цікавився справами Державного Центру і дав своє благословення для його праці. Президент мав можливість відбути розмови з усіма учасниками Зустрічі, а також з членами Митрополитарної Ради - пполк. Закусилом з Франції, суддею Іножарським та іншими.

Прийняття для отця-пралата В. Кушніра у президента М. Лівицького

Дня 16-го травня ц. р. по дорозі з Кенінґштайну на один день заїхав до Мюнхену голова Комітету Українців Канади отець прелат В. Кушнір, зупинившись у Владики Платона Корниляка. В пополудневих годинах о. д-р Кушнір відвідав Дім української науки в Мюнхені, де його вітали ректор Українського Вільного Університету Орелецький, ректор Українського Техінчно-Господарського Інституту Єндик, проф. Довгаль, доц. Комаринський та інші. Присутнім був також президент М. Лівицький в товаристві члена УНРади Т. Васкана. О год. 5-ій пополудні відбулося прийняття на честь достойного гостя з Канади в приватному помешканні президента М. А.Лівицького. Другого дня вранці о. д-р В. Кушнір відлетів літаком до Парижа.

Член ВО УНРади Іван Тарасюк в Гамбурзі

27 травня ц. р. в Гамбурзі - Нойграбен відбувся 4-ий З'їзд Товариства Сприяння УНРаді, що його скликала Головна Управа ТС УНРади на Північно - Західню Німеччину. Того ж дня увечорі відбулося там урочисте відзначення 50-річчя Української Національної Революції, сполучене із вшануванням пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри, 41-ша річниця смерти якого припадала на травень ц. р. На З'їзд прибув керівник ресорту фінансів ВО УНРади І. Д. Тарасюк і виголосив привіт від імені Державного Центру. Увечорі п. Тарасюк виступав з доповіддю, присвяченою 50-річчю Української Революції і Головному Отаманові Петлюрі.

Діяльність керівника ресорту закордонних справ д-ра В. Федорончука

Заходами нового керівника Ресорту Закордонних Справ ВО УНРади д-ра В. Федорончука в італійській пресі появилися статті про Державний Центр УНР та українську національно-визвольну справу. Так, наприклад, римський тижневик „Нуова Республіка" („Нова Республіка"), орган руху „Демократичний Союз для Нової Республіки", лідером якого є кол. міністер оборони, депутат Рандолфо Пачіярді, у своєму виданні з 21 травня ц. р. помістив обширну статтю про Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ОДИН В ПОЛІ ВОЇН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

О. Солженіцин запитує: „Чи оборонить мене IV з'їзд проти цих переслідувань? Мені здається, що рішення з'їзду матиме велике значення для літературного майбутнього також деяких його делеґатів".

Але, ставлячи таке питання, переслідуваний і тяжко хворий письменник, що перебуває тепер у шпиталі, очевидно, не сподівається на позитивну відповідь, яка заперечувала б подану вище ним характеристику Управи Спілки Письменників.

Свого листа О. Солженіцин закінчує такими словами:

„Я, звичайно, певний, що виконаю свій письменницький обов'язок в усяких обставинах, із могили навіть з більшим успіхом і меншими перешкодами, як за життя. Ніхто не зможе загородити мені шляху до правди, а задля неї я готов прийняти навіть смерть. Але, можливо, гіркий досвід нарешті навчить нас не спиняти письменницького пера протягом його життя. Ніколи це не ушляхетнювало нашої історії".

IV з'їзд Спілки Письменників СССР відбувся в атмосфері цілковитої льояльности до режиму. Це був „ляльковий театр", у якому жадних дискусій, жадних проблем не порушувано поза програмою, укладеною у Відділі аґітації і пропаґанди ЦК КПСС. І це дало підставу навіть дещо іронічно висловитись про його перебіг голові з'їзду, бож письменники - гості з країн - сателітів сподівалися почути від своїх совєтських колеґ бодай в рамах соцреалізму якісь нові думки та ідеї.

Мертвотну тишу, що панувала в залі Дому Письменника, роздер беззвучний крик єдиного, хто відважився висловити правду, єдиного, хто виступив в обороні прав письменника — хворого, зацькованого Солженіцина.

ПОДЯКА

Не маючи змоги відповідати на листи всім Друзям, добрим Приятелям та Знайомим, які надіслали моїй дружені листи з висловленням співчуття і щирим побажанням видужання зі страшної хвороби, яка співкала, цією дорогою я висловлюю глибоку вдячність всім Тим, хто підтримує її і мене на дусі і хто знайшов час і бажання своїм добрим словом подати надію.

Особливу подяку висловлюю місцевому Відділові Союзу Українок за надіслані картки з побажанням і кошик овочів, а також Сестрицтву св. Ольги при Українській Православній Церкві у м. Сан Франсіско, яке не забуло нас і уможливили нам гідно зустріти свято Великодня тим, що надіслали до нас пакунок з пасхами і крашанками.

Сакраменто, Каліф. **Микола КОСТИРКО**

ДЕЯКІ ТЮТЮНОВІ КОМПАНІЇ ПОВІДОМИЛИ про збільшення цін на цигарки. Це збільшення ціни від тисячки цигарок є різне: воно виносить від 25 центів до 75 центів. Але в роздрібному продажу воно становитиме найменше одного цента на пачці. Подорожчали вже: Пелл Мелл, Лакі Страйк, Герберт, Тарітон, Карлтон, Кемел, Кавалір, Темпо, Сейлем. Власники тютюнових компаній заявляють, що треба було збільшити ціну на цигарки тому, що подорожчали тутунові листки та кошти роблення цигарок.

У восьму річницю смерти
Проф. Михайла Олексійовича ВЕТУХОВА
першого Президента Української Вільної Академії Наук у США
в суботу, 10-го червня 1967 року
о 10-ій год. ранку
відбудеться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в СВЯТО-ТРОЇЦЬКІЙ КАТЕДРІ УАПЦ в ЕКЗИЛІ
185 Саут 5-та вул., Бруклін, Н. Й.
Доїзд: підземкою ВМТ — Джамейка ч. 15 до станції Марсі Стріт.

•

В неділю, 11-го червня 1967 року
о 1-ій год. дня
на МОГИЛІ ПОКІЙНОГО
на Українському Православному Цвинтарі
у БАВНД БРУК, Н. Дж.
відбудеться
ПАНАХИДА
З Ню Йорку можна їхати автобусом ч. 135 з Бас Терміналу, 8 Авеню і 40 вул., плтформа 110, автобус відходить о 10:15 ранку.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
БЛ. П. СТЕПАНА МЕЛЬНИЧУКА
9-го червня 1966 року на 56-му році свого трудолюбного життя, відійшов у Вічність
бл. п. Степан Мельничук

Відійшов передчасно й несподівано на удар серця, переживши воєнне лихоліття і скитальські муки й табори. Від р. 1949 перебував у Клівленді і тяжко працював в сталеварні. І хоч був сильної, атлетичної будови тіла, непомітно підкралася хвороба серця, яка примусила те серце застановитись на віки.

В першу річницю Його смерти буде відслужена ПАНАХИДА 11 ЧЕРВНЯ 1967 р. в церкві СВ. ТРОЙЦІ на Скрентоні, на яку запрошуємо Знайомих Покійного.

Горем прибиті:
дружина — **НАДІЯ**
син — **ДМИТРО**

Nadia Melnychuk
3908 Marvin Ave., Cleveland, Ohio. 44109

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра **РОМАНА НЕСТОРОВИЧА**
на Український Католицький Університет у Римі
50.00 дол. складає рідня:

РАБІЇ	ФРАНКЕН
БОЙДУНИКИ	КРУПКИ
О. МОСОРА	КАРПИНСЬКІ

В сороковий день смерти Дорогого, Незабутнього
бл. п. о. **ЙОСИФА РЕЙНАРОВИЧА**
складаємо 15.00 долярів
на Український Католицький Університет в Римі.
Осип і Ірена ПАСЛАВСЬКІ з Дітьми
Нюарк, Н. Дж.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас 4 травня 1967 року у Вічність
люблячa Дочка, улюблена Дружина, дбайлива Сестра і віддана Мати

бл. п. Валентина Гаврилюк

У днях великого горя, коли від цього важкого удару долі можна було заломитись, увага й підтримка моєї Рідні і Знайомих була для нас усіх великою розрадою. Їх жертвенність і щире співчуття улегшило нам цей важкий хрест великої і несподіваної втрати.

В першій мірі дякуємо Впр. Отцю Предсідникові Мирославові Харині за відправу Парастасу, за прегарне надгробне слово і за участь у похороні. Рівнож дякуємо Впр. Отцю Павлові Буракові, Пароховi Церкви Благовіщення Пресв. Діви Марії за похоронну Службу Божу, відправу над могилою та щире надгробне слово.

Окрему подяку хочу висловити похоронному заведенню Нiсевичів, що незвичайно дбайливо поставились до свого завдання і на наше прохання повели похорон повз нашу хату та за старовинним звичаєм спинили його біля неї. Рівнож дякую п. Дмитрові Ткачукові за щиру надгробну промову на цвинтарі.

Щиро дякую п-ні Євдокії Дичко-Блавацькій за її співчутливу згадку на радіопередачі ім. В. Блавацького.

Сердечну подяку складаємо нашим Рідним, що поспішили з допомогою й опікою. У першу чергу моїм батькам Миколі й Парасці Гаврилюкам, що зайнялися господарством, моїм братам Іванові і Петрові Гаврилюкам за влаштування поминальної гостини, сестрі Покійної — Марії Сироватці з чоловіком Василем за опіку над дітьми.

Зворушливі були щедрі пожертви в квітах, що наспіли. Щиро дякую за квітовий подарунок від братів Івана, Петра і їх дітей, а зокрема хрещениці Марії, від батьків Покійної Федора й Павлини Кузинів, від сестри Марії Сироватки з чоловіком. Розкішні квіти прислало Т-ва Гуцулів-Верховинців „Гуцульщина" і Гуцульське Т-ва „Черемош" і за те складаю подяку голові інж. Романові Вергунові, секретареві Дмитрові Бельмезі та голові Дмитрові Сороханюкові. Рівнож дякую за квіти п-ні П. Олексюк і пп. Д. і В. Ткачукам, п-ву Іванові, Олексі і Галі Воскобійникам, п. Василеві Кольбі з дружиною, д-рові Джін Вазука, п-ву Маргариті і Волтерові Вишиванек, п-ні Примаревій, проф. Зої Маркович, п-ву Алберт Манакі, п. Тоні Фратони, родині Коломиєць, родині Федьків, родині Гриця Долинського, п-ву Приходькам. За пожертви на Служби Божі щиро дякую п-ву Доці і Миколі Павлюкам, п. Дмитрові Марущакові, п. В. Малиновському, Кушнірові, І. Годованцеві, а передусім церкві Ст. Франціс, що повідомила мене про цілорічну, щонедільну відправу в пам'ять Покійної.

Сердечно дякую всім тим, що взяли участь як у Парастасі так і в похороні і молилися з нами до Всевишнього за упокій душі нашої дорогої Дочки, Дружини, Сестри й Матері. Рівнож дякуємо Тим, що прибули на поминки, щоб згадати пам'ять Покійної. Гроші зібрані на поминках ми поділили на журнал „Гуцулія" (45 дол.), на будову церкви Благовіщення Преч. Діви Марії (45 дол.) і для хворого мистця Задорожного (45 дол.), для часопису „Народня Воля" призначено 10 дол.

Великою підтримкою були для нас увага і співчуття наших земляків-гуцулів. Щиро дякуємо Т-ву Гуцулів-Верховинців „Гуцульщина" та о. Любомирові Гузареві, що пом'янули Покійну в день Гуцульського Храму св. Юрія на Союзівці. Рівнож дякуємо Т-ву за сердечну оповістку у часописах.

Вкінці дякуємо всім Тим, які листовно, й особисто висловили співчуття, підтримали нас на дусі. Нехай Господь Бог винагородить їх за їх добре серце!

МИХАЙЛО ГАВРИЛЮК — чоловік
ЛЮБА, ВОЛОДИМИР і ЗІНА — діти

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Гелленік" Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 11-го червня о год. 6-ій вечором на грищі Айнтрахт Овал в Асторії, Н. И. Там відбудуться раніше дві інші мистецькі зустрічі: „Джуліяна" — „Гунгарія" о год. 1.15, та „Айнтрахт" — „Блу Стар" о год. 3-ій по полудні.

Спортовий пікнік УСК-у Ню Йорк і „Чорноморської Січі" Нюарк із футбольними змаганнями дружин юнаків, олдбоїв і перших аматорських дружин відбудеться в неділю, 11-го червня на Українському Селі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

— о —

УСК — „БЛУ СТАР" 2:0

Ню Йорк, 28-го травня. — Це були одні з найкращих змагань дружини УСК-у в грах за першість „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу. Від початку гра була швидка і завзята по обох сторонах. У складі УСК-у бракувало Н. Янґа, якого вповні заступали Дж. Янґ і Бредлі. Суддя Зареґа був безсторонній і мав легке завдання під час чистої, хоч і завзятої гри обох дружин. УСК був технічно кращим і мав у полі перевагу, чим надавав тон цілій грі.

Перші ворота для УСК-у здобув МекКулі з карного на 23-ій хвилині. Протинаступи „Блу Стар" відбили оборонці і помічники УСК-у, які були постійно на місцях. Опісля прийшли намагання УСК-у підвищити вислід, але вони були без успіху до кінця першої півгри. По зміні піль УСК почав завзяті наступи вже від першої хвилини, щоб закріпити за собою перемогу. Цілий ряд наступів закінчився невикористаними нагодами. Щойно по приході Коваленка, який заграв краще на крилі від свого попередника, прийшло до успішної акції по крилі. Одержаний м'яч з помочі післав Коваленко до П. Ґерлі, а цей гострим низьким стрілом вмістив м'яч у сітці „Блу Стар" на 75-ій хвилині.

Досвід показав, що Коваленка треба вставляти до складу не на 15 хвилин, але бодай на одну половину змагань. В обороні дуже добре заграв Шмага, який з кожними змаганнями стає кращим і відважнішим. Е. Кравець був кращий в другій півгрі. Крім згаданих вже заграли добре Вільсон, П. Ґерлі, МекКулі і Бредлі.

Склад УСК-у: В. Ґерлі, Дж. Янґ, Ю. Шмага, Е. Кравець, Ґ. Бредлі, МекКулі, Фіні, П. Ґерлі, Ґібсон, Вільсон, Коваленко (Гавран).

Зустріч резерв: УСК — „Блу Стар" 4:4.

Іван Дзядів

— о —

„ЛЕВИ" — „ОРЛИ" 3:4

Шикаґо, 28-го травня. — В четвертих змаганнях весняного сезону стрінулися „Леви" з новиком Вищої Дивізії польською дружиною „Орли" на грищі середньої школи в містечку Варрінґтон, 35 миль від Шикаґа. Симпатики сподівалися нової перемоги „Левів". Поразка „Левів", хоч і в ослабленому складі, була несподіванкою і відібрала „Левам" вигляди здобути першість Вищої Дивізії у весняному сезоні. Проти „Левів" без Бульби і Грушецького виступила аґресивна польська дружина з добрим нападом, очолюваним міжнародним футболістом з Польщі, Янушем Коваліком, який здобув трос воріт.

Змагання почалися безнастанними наступами поляків, які вже на 3-ій хвилині здобули перші, а чотири хвилини пізніше другі ворота. Щойно на 30-ій хвилині Санчез скоротив рахунок на 1:2. Після гарної акції Ноги, який обминув суперників і післав прекрасну подачу Ґеварі, цей останній на 38-ій хвилині вирівняв вислід на 2:2. В другій півгрі, вже на 50-ій хвилині Ковалік здобув поновно ведення для „Орлів". Тоді „Леви" взялися до праці і знову Нога прорвався правою стороною в напрямі воріт. Два оборонці „Орлів" врятували загрозу воріт поваленням М. Ноги на землю. Признаний за це карний удар до „Орлів" використав добрим стрілом Бравн на 65-ій хвилині. Останні і рішальні ворота для „Орлів" здобув на 85-ій хвилині Ковалік. Ця перемога новика „Орлів" дала їм перше місце в табелі, спихаючи „Левів" із другого на четверте. „Леви" мали добрі стрілові нагоди впродовж цих змагань, які вони могли вирішити в свою користь.

Склад „Левів": Банах, Медина, Еліяшевський, Полюхович, Іваник, Санчез, Нога, Сантаро, Бравн, Ґевара, Освальд, Льопез.

Сумівські „Крила" здобули вже третю перемогу весняного сезону, вирішуючи в свою користь зустріч із італійською дружиною „Марунс" рахунком 3:1. Ворота для „Крил" стрілили: Караван — 2, і Андрущишин — 1. Після цієї перемоги над „Марунс", теперішнім лідером Першої Дивізії Північ, мають „Крила" добрі вигляди стати весняними першунами своєї Дивізії.

Петро Головатий

— о —

КЛК НЮ ЙОРК ЗАПОЧАТКУВАВ ТЕНІСОВИЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, 3 і 4 червня. — Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку започаткував тенісовий сезон на Союзівці своїми внутрішньоклюбовими першостями. Цей турнір тенісистів КЛК відбувся в програмі весняної товариської зустрічі членів КЛК та запрошених гостей. Першуном тенісу КЛК Ню Йорк став З. Матківський, а друге місце зайняв П. Шиприкевич.

Німецький журнал „Профіль" надрукував статтю Андрія Ребета про УПА

Мюнхен. — В одному з найповажніших західно-німецьких журналів для справ політики, господарства й культури, що появляється п. н. „Профіль" у Мюнхені, у 4-му, квітневому числі за 1967 рік, надрукована велика стаття молодого українського історика Андрія Ребета про Українську Повстанську Армію. Займає ця стаття під назвою „Сини лісів" (Партизанська війна в Україні 1941-1956 роках) вісім сторінок журналу й ілюстрована вона багатьма оригінальними фотознімками. У статті подана коротка історія УПА, її розвиток і перегляд її дій та операцій. Насвітлено також ідеологію Організації Українських Націоналістів, за почином якої була сформована Українська Повстанська Армія, підкреслено її самостійницькі та демократичні політичні й соціяльні позиції, що їх вона займала в українській збройній боротьбі під час і після другої світової війни. Закінчується стаття ствердженням, що ідеї й боротьба УПА мають і матимуть видатний вплив на розвиток української політичної думки в сучасному і в майбутньому. В журналі співпрацює ряд видатних західноевропейських публіцистів, соціологів і філософів, між ними Андре Моруа, Марсель Марсо та багато інших. Автор статті, Андрій Ребет є сином сл.п. д-ра Лева Ребета, вбитого советським скритовбивником 1957 року і відомої української еміґраційної політичної діячки і публіцистки Дарії з Цісиків Ребет. Студіює А. Ребет політичні науки і славістику.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1967 р.

БРИДЖПОРТ, Па. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 383 Відд. о год. 1 по пол. в залі Укр. Кат. Церкви при 494 Форд вул. Проситься чл. прибути на збори, вирівняти місячні вкладки. Є важні справи до полагодження. — О. Хома, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5821. Продовжують...

Похмуро й задумливо люди поховали мертвого моряка. — Гаразд, — сказав рішуче професор Тейт. — А тепер ходім по динаміт!

— На вашу думку треба продовжувати? — вигукнув Ґрін. — Розуміється... Це ж моя праця, — відповів Тейт.

Дік Ґрін зітхнув. — Дуже добре... Але, мабуть, ми всі скінчимо так, як той!